

Una història de Verdum *Jaume Belmonte i Nogué*

Barcelona, 1 de febrer de 1990

Benvolguts amics del Centre d'Estudis Populars de Roquetes i Arxiu Històric de Roquetes.

En primer lloc, donar-vos les gràcies per l'atenció de remetre'm dita revista, i una vegada llegida, em prenc la llibertat d'adreçar-vos aquestes lletres per tal de contar-vos el que segueix.

En dita revista i al full on diu "Estampes" hi ha unes cases que vosaltres els doneu el nom de "casas de los murciélagos" quan, de fet, els veïns de la barriada els vàrem batejar (i això no vol dir res) amb el nom de "casas de las águilas", ja que els murciélagos eren molts menys que les àguilas. La balustrada dels balcons i la dels terrats eren totalment àligues, i és per això que guanyava la majoria. Fins i tot rebíem, els que allí vivíem, les cartes dels nostres amics o familiars amb l'adreça "fulano de tal, c/ Font d'en Canyelles, Casa de les Àligues. Verdum". Els números d'aquestes cases foren el 55, 57 i 59. El número 59 feia cantonada amb el carrer de Portallada i, dit carrer començava allà on avui dia és la plaça de Lluçmajor i acabava on avui dia és el carrer d'Almansa, que en aquells temps era una rierota de mala mort. Dita riera feia frontera entre el carrer de 40 metres (avui Via

Júlia), i el barri d'en Charlot, encara que tothom li deia de Verdum. Aquest nom data d'aquells que en podríem dir pioners, o sia dels que amb angoixes i treballs varen comprar uns terrenys per fer-s'hi la caseta i l'hortet, com ells deien. D'aquests terrenys eren propietaris el senyor Borràs i el senyor Guix.

Dits pioners, perdoneu que jo amb tota la bona fe del món els posi tal qualificatiu, varen ser ells qui començaren a fer-se la caseta allà on més tard es va batejar amb el nom de Verdum, ja que això es desenvolupava de 1912 a 1918.

Com sia que de l'any 1914 fins a l'any 1918 va durar la Guerra Europea i, en la mateixa, alemanys i francesos es varen trobar lluitant per fer-se amb la gran planúria anomenada de Verdum., vora el riu Mosa, i com sia també que ells es trobaven, lluitaren per poder aconseguir la caseta tan desitjada. I afegim que la majoria d'ells eren treballadors d'empreses com la Hispano-Suiza (avui Pegaso), la Fabra i Coats (abans Ca l'Alsina), Fàbrica de Colorantes y Explosivos (abans Can Pellicer) i d'altres.

Així que ells, reunits la majoria, varen acordar el nom de Verdum a l'incipient barriada que, amb el seu esforç i lluita, estaven fent néixer.

Puc dir que d'allò que escric, molts dels pioners foren companys de treball o veïns. Millor dit, jo, en aquells temps, era un noi de tretze o catorze anys i oïa les seves converses, ja fos a la fàbrica o al cafè, on feien la tertúlia.

Vaig néixer el 25 de desembre de 1908, per tant, avui ja són 81 anys a les meves espatlles que sóc veí d'aquest barri, anomenat les Roquetes, des de l'any 1921; que abans vivia al carrer Gran de Sant Andreu número 337, cantonada amb el carrer d'Agustí i Milà, més conegut com a carrer

de l'Asil. De molt jovenet feia, amb els meus amics tot passejant, quelcom d'incursió a les vinyes, que eren moltíssimes en aquell temps, el que avui és les Roquetes i els seus entorns. És per això que conec des de fa molts anys tots aquests terrenys i també el seu desenvolupament.

Tampoc no voldria deixar-me de dir-vos que, en els anys dels quals parlo i ja desapareguts, anàvem a jugar a pilota al Camp dels Baturros. Aquest camp era bastant gran, i el propietari era dels Ferrocarrils del Nord, avui RENFE, racó on dita companyia deixava vagons o les locomotores per reparar. També hi tenia un dipòsit de briquetes (carbó) per l'avituallament de les màquines del tren que feien la conducció de mercaderies i de passatgers de Barcelona a Puigcerdà i la Tour de Querol (França).

Avui, la cosa que m'alegra molt és el Camp dels Baturros, un bon camp de futbol amb pistes d'atletisme perquè la joventut pugui gaudir i practicar l'esport convenient per a les seves condicions físiques.

Ja poca cosa més puc contar-vos. No obstant això, sí que voldria remarcar el desenvolupament del barri.

Salvant algunes edificacions sense gaire importància, pel que després va venir, l'any 1952, el senyor governador civil de Barcelona, Acedo Colunga, va començar a construir les Cases del Governador. Més tard es van construir les Cases del Sindicat i, tot seguit, l'expansió va

anar creixent fins al punt que avui ja no és un barri, sinó una ciutat. No és per això que hem de deixar de fer història de les Roquetes i Nou Barris. Si el nostre barri és així ho sentim.

I si de totes aquestes coses que jo us he contat en podeu treure un petit detall, em donaré per satisfet. Gràcies.

Sens res més de nou, per no cansar-vos (amb les batalletes de l'avi), em poso a la vostra disposició per allò que volguéssiu manar i que jo sàpiga del nostre barri. També aprofito l'avinentesa per desitjar-vos molts èxits en la noble tasca de fer la història del barri.

Una cordial salutació per a tot l'equip, del veí del barri. ●

Acudits d'en Fernando i la Montse

